

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2 Facultatea	Istorie și Filosofie
1.3 Departamentul	Istorie în limba maghiară
1.4 Domeniul de studii	Istorie
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Istoria artei

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Istoria artei universale (V) – sec. XIX-XX						
2.2 Titularul activităților de curs	Lector dr. Kovács Zsolt						
2.3 Titularul activităților de seminar	Asist. dr. Pakó Klára						
2.4 Anul de studiu	3	2.5 Semestrul	5	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	DS Oblig.

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	5	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	3
3.4 Total ore din planul de învățământ	98	Din care: 3.5 curs	56	3.6 seminar/laborator	42
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					1
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					1
Tutoriat					3
Examinări					4
Alte activități:					
3.7 Total ore studiu individual					28
3.8 Total ore pe semestru					126
3.9 Numărul de credite					5

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	•
4.2 de competențe	•

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	• Cursul necesită calculator și videoproiector.
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	• Seminarul necesită calculator și videoproiector.

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • Regăsirea informației despre trecutul istoric. • Stabilirea faptelor istorice pe baza informațiilor din izvoare și din afara izvoarelor. • Prezentarea orală și scrisă, în limba programului de studii și într-o limbă de circulație internațională, a cunoștințelor de specialitate. • Utilizarea adecvată a limbajului de specialitate al istoriei artei, a termenilor tehnici și a conceptelor de bază din domeniul istoriei artelor.
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • Îndeplinirea la termen, riguroasă și responsabilă, în condiții de eficiență și eficacitate, a sarcinilor profesionale, cu respectarea principiilor eticii activității științifice, aplicarea riguroasă a regulilor de citare și respingerea plagiatului. • Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup și de muncă eficientă în echipă, cu asumarea de roluri diverse. • Căutarea, identificarea și utilizarea unor metode și tehnici eficiente de învățare; conștientizarea motivațiilor extrinseci și intrinseci ale învățării continue.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Cursul își propune prezentarea cronologică a celor mai importante curente ale istoriei artelor în secolele XIX–XX, din epoca clasicismului până la diferitele tendințe ale mijlocului de secol XX, prin exemplificări vizuale și analiza stilistico-tematică a celor mai reprezentative opere ale acestor două secole.
7.2 Obiectivele specifice	Prin operele analizate vom urmări și prezentarea unor exemplificări ale reprezentării diferitelor idei estetice, filosofice sau politice specifice acestei perioade în operele de artă, precum și în ce măsură reflectă aceste edificii, sculpturi, picturi și artefacte cultura acestei epoci. Pe parcursul semestrului pe lângă însușirea unor cunoștințe lexicale, un accent deosebit dorim să le acordăm familiarizării studenților cu cele mai importante elemente ale terminologiei necesare analizei operelor de artă modernă. Prelegerile vor fi însoțite de un material ilustrativ bogat.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. <i>Periodizarea și terminologia neoclasicismului și romantismului. Caracteristicile generale ale artei neoclasiciste. Arhitectura și sculptura neoclasică.</i>	Prelegerea participativă, expunerea, exemplificarea	
2. <i>Pictura neoclasică. Caracteristicile generale ale artei romantice. Arhitectura și sculptura romantică.</i>	Prelegerea participativă, expunerea, exemplificarea	
3. <i>Pictura romantică. Géricault, Delacroix. Peisagistica romantismului german (Caspar</i>	Prelegerea participativă, expunerea, exemplificarea	

<i>David Friedrich). Otto Runge. Nazarinenii.</i>		
4. <i>Realismul. Courbet și Daumier. Școala de la Barbizon.</i>	Prelegerea participativă, expunerea, exemplificarea	
5. <i>Manet. Caracteristicile generale ale picturii impresioniste.</i>	Prelegerea participativă, expunerea, exemplificarea	
6. <i>Pictura impresionistă: Monet, Renoir, Degas.</i>	Prelegerea participativă, expunerea, exemplificarea	
7. <i>Neoimpresionismul: Seurat și Signac.</i>	Prelegerea participativă, expunerea, exemplificarea	
8. <i>Postimpresionismul: Van Gogh, Gauguin, Toulouse-Lautrec.</i>	Prelegerea participativă, expunerea, exemplificarea	
9. <i>Postimpresionismul: Cézanne. Pictura simbolistă. Nabiștii.</i>	Prelegerea participativă, expunerea, exemplificarea	
10. <i>Sculptura în a doua jumătate a secolului al XIX-lea, la începutul sec. XX. Rodin.</i>	Prelegerea participativă, expunerea, exemplificarea	
11. <i>Curențele avangarde: fauvism și cubism.</i>	Prelegerea participativă, expunerea, exemplificarea	
12. <i>Curențele avangarde: futurism și pictura metafizică.</i>	Prelegerea participativă, expunerea, exemplificarea	
13. <i>Expresionismul (Die Brücke, Blaue Reiter). Constructivismul.</i>	Prelegerea participativă, expunerea, exemplificarea	
14. <i>Dada, suprarealismul. Principalele tendințe în arta de după cel de al doilea război mondial: pop art, op art, action painting, performance, land art, etc.</i>	Prelegerea participativă, expunerea, exemplificarea	

Bibliografie obligatorie

- **WALTER, INGO F.** (red.), *Művészet a 20. században*. Budapest, Taschen/Vince Kiadó, 2004.
- **HOFMANN, Werner**, *Manet: Reggeli a műteremben*, Budapest, 1987.
- **HOFMANN, Werner**, *A földi paradicsom. 19. századi motívumok és eszmék*, Budapest, é.n.
- **HONOUR, Hugh**, *Klasszicizmus*, Budapest, 1991.
- **MICHELI, Mario de**, *Az avantgardizmus*, Budapest, 1978.
- **NÉMETH Lajos**, *A XIX. század művészete. A historizmustól a szecesszióig*, Budapest, 1974.
- **READ, Herbert**, *A modern festészet*, Budapest, 1965.
- **READ, Herbert**, *A modern szobrászat*, Budapest, 1968.
- **ZÁDOR Anna**, *Klasszicizmus és romantika. A XIX. század művészete*, Budapest, 1976.

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1. <i>Prezentarea tematicii de seminar și a modalităților de evaluare. Discutarea și împărțirea temelor de seminar</i>	Discuții	
2. <i>Stilul neoclasic: Sculptua lui Antonio CANOVA (Possagno, 1757 – Veneția, 1822) Pictura lui Jean-Auguste-Dominique INGRES (Montauban, 1780 – Paris, 1867)</i>	-explicarea noțiunilor stilistice -dezbateră referatelor -studii de caz	-2 referate
3. <i>Pictura lui Francisco José y Lucientes GOYA (Fuendetodos, 1746 – Bordeaux, 1828) Pictura romantică: Jean-Louis-André-Théodore GÉRICHAULT (Rovan, 1791 – Paris, 1824) și Eugène DELACROIX (Charenton-Saint-Maurice, 1798 – Paris, 1863)</i>	-dezbateră referatului -explicarea unor concepte stilistice -studii de caz	-1 referat
4. <i>Realismul: Pictura lui Gustave COURBET (Ornans, 1819 –</i>	-dezbateră referatelor -discuții	-2 referate

<i>Tours-de-Peiz, 1877)</i> <i>Pictura și grafica lui Honoré DAUMIER (Marseilles, 1808 – Valmondois, 1879)</i> <i>Peisajul la Joseph Mallord William TURNER (London, 1775 – Chelsea, 1851)</i>		
5. <i>Impresionismul I.</i> <i>Édouard MANET (Paris, 1832 – Paris, 1883)</i> <i>Claude MONET (Paris, 1840 – Giverny, 1926)</i>	-analiza comparativă -dezbateră referatelor -studii de caz	-2 referate
6. <i>Impresionismul II.</i> <i>Pierre-Auguste RENOIR (Limoges, 1841 – Cagnes, 1919)</i> <i>Hilaire-Germain-Edgar DEGAS (Paris, 1834 – Paris, 1917)</i>	-dezbateră referatului -studii de caz	-1 referat
7. <i>Postimpresionismul I.</i> <i>Henri de TOULOUSE-LAUTREC (Albi, 1864 – Malromé, 1901)</i> <i>Georges-Pierre SEURAT (Paris, 1859 – Paris, 1891)</i> <i>Vincent van GOGH (Groot Zundert, 1853 – Auvers-sur-Oise, 1890)</i>	-dezbateră referatelor -interpretarea surselor -studii de caz	-2 referate
8. <i>Postimpresionismul II.</i> <i>Paul GAUGUIN (Paris, 1848 – Insulele Marquises, 1903)</i> <i>Paul CÉZANNE (Aix-en-Provence, 1839 – Aix-en-Provence, 1906)</i>	-dezbateră referatelor -studii de caz	-2 referate -evaluare scrisă din bibliografie
9. <i>Sculptura lui Françoise-Auguste RODIN (Paris, 1840 – Meudon, 1917)</i> <i>Fauvii: Henri Matisse, André Derain, Maurice de Vlaminck</i> <i>Georges Rouault</i>	-explicarea unor concepte stilistice -dezbateră referatelor	-2 referate
10. <i>Expresionismul și grupările sale (Die Brücke, Der Blaue Reiter. Paul Klee, Emil Nolde, Oskar Kokoschka, Egon Schiele)</i> <i>Futurismul (Luigi Russolo, Umberto Boccioni, Giacomo Balla, Gino Severini, Carlo Carra)</i> <i>Dadaismul (George Grosz, Hans Arp, Marcel Janco, Man Ray, Kurt Schwitters, Marcel Duchamp)</i>	-explicarea unor concepte stilistice -dezbateră referatelor	-3 referate
11. <i>Kubismul și orfismul (Pablo Ruiz PICASSO (Malaga, 1881 – Antibes, 1973, Georges Braque, Juan Gris, Fernand Léger, Robert Delaunay)</i>	-discuții	-evaluare scrisă (recunoașterea operelor)
12. <i>Suprarealismul (Salvador DALÍ (Figueras, 1904 – Figueras, 1989), Max Ernst, Yves Tanguy, René Magritte, Joan Miró)</i> <i>Marc CHAGALL (Viciebsk, 1889 – Saint-Paul-de-Vence, 1985)</i>	-dezbateră referatului -discuții	-1 referat
13. <i>Pictura abstractă: raionismul Mihail Larionov și Natalja Gonciarova, suprematismul (Kazimir Malevics), gruparea De Stijl (Theo van Doesburg și Piet Mondrian) și pictura lui Wassily Kandinsky</i>	-dezbateră referatelor -studii de caz -discuții	-2 referate -evaluare scrisă (recunoașterea operelor)
14. <i>Tendințe stilistice în pictura de după 1950 (op art, minimal art, pop art, nouveau réalisme, transavangarda)</i>	-studii de caz -discuții	-2 referate -vizită la galeria de artă
Bibliografie orientativă:		
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Abstract Painting 50 Years of Accomplishment, from Kandinsky to the Present</i>, New York, 1967. 		

- *Cézanne festői életműve*, Budapest, 1974.
- *Fauvismul*, Bukarest, 1975.
- *Nouveau dictionnaire de la peinture moderne*, Párizs, 1963.
- **ADRIANI, Götz**, *Cézanne Gemälde*, Köln, 1993.
- **AKNAI Tamás**, *Egyetemes művészettörténet 1945–1980*, Budapest–Pécs, 2001.
- **ANTAL Frigyes**, *Stilustörténet–kortörténet*, Budapest, 1979.
- **ANTAL, Fr.**, *Clasicism și romantism*, Bukarest, 1971.
- **ARGAN, Giulio Carlo**, *Arta modernă. 1770–1970*, Bukarest, 1962.
- **BATICLE, Jeannine-Glendingning – NIGEL-MENA MARQUES, Manuela**, *Goya*, Párizs, 1988.
- **BAZIN, Germain**, *Clasic, baroc, rococo*, Bukarest, 1970.
- **BENEDICT, Cristian**, *Courbet*, Bukarest, 1983.
- **BERGER, René**, *A festészet felfedezése I–II.*, Budapest, 1973.
- **BOULLÉ, Louis Étienne**, *Az építészet poézise. Tanulmány a művészetéről*, Budapest, 1985.
- **BOWNESS, Alan**, *Modern European Art*, „World of Art”, London, 1992.
- **BRETTEL, Richard R.**, *Modern Art 1851–1929*, „Oxford History of Art”, Oxford, 1999.
- **BRION, Marcel**, *Arta abstractă*, Bukarest, 1972.
- **BRION, Marcel**, *Pictura Romantică*, Bukarest, 1972.
- **CHASSÉ, Charles**, *Nabiștii și epoca lor*, Bukarest, 1978.
- **CHASSÉ, Charles**, *Fovii și epoca lor*, Bukarest, 1978.
- **CHEVALIER, Denys**, *Picasso kék és rózsaszín korszaka*, Budapest, 1981.
- **COURTHION, Pierre**, *Curente și tendințe în arta secolului XX*. Bukarest, 1973.
- **CSORBA Géza**, *Modigliani*, Budapest, 1969.
- **DÁVID Katalin**, *Chagall*, Budapest, 1966.
- **DÁVID Katalin**, *Van Gogh*, Budapest, 1968.
- **EBERT, Hans**, *Ingres*, Budapest–Berlin–Varsó, 1982.
- **ESSERS, Volkmar**, *Henri Matisse. 1869–1954. A szín mestere*, Köln, 1989.
- **FEIST, Peter H.**, *Cézanne*, Budapest, 1964.
- **FRANCASTEL, Pierre**, *Impressionismul*, Bukarest, 1977.
- **FRANCASTEL, Pierre**, *Pictură și societate. Nașterea și distrugerea unui spațiu plastic de la Renaștere la Cubism*, Bukarest, 1970.
- **GELLÉR Katalin**, *XIX. századi francia festészet*, Budapest, 1985.
- **GENTHON István**, *A posztimpreszionizmus*, Budapest, 1960.
- **GENTHON István**, *Cézanne. 1839–1906*, Budapest, 1964.
- **GESKÓ Judit** (szerk), *Monet és barátai*, Budapest, 2003.
- **GRIGORESCU, Dan**, *Cubismul*, Bukarest, 1972.
- **GRIGORESCU, Dan**, *Expressionismul*, Bukarest, 1969.
- **GUY MARICA, Viorica**, *Clasicismul în pictura franceză*, Bukarest, 1971.
- **H. TAKÁCS Marianna**, *Toulouse-Lautrec. 1864–1901*, Budapest, 1963.
- **HARSÁNYI Zoltán**, *Gauguin*, Budapest, 1984.
- **HITCHCOCK, Henry-Russel**, *Arhitecture: Nineteenth and Twentieth Centuries*, „Pelican History of Art”, New Haven–London, 1987.
- **HOFMANN, Werner**, *A modern művészet alapjai. Bevezetés a modern művészet szimbolikus formáinak világába*, Budapest, 1974.
- **HOFMANN, Werner**, *Paul Klee. A képi gondolkodás útjai*, Budapest, 1988.
- **HONOUR, Hugh**, *Romantismul I–II.*, Bukarest, 1983.
- **HORGA, Ioan**, *Cubismul*, Bukarest, 1994.
- **HORGA, Ioan**, *Școala de la Barbizoon*, Bukarest, 1990.
- **HORVÁTH Tibor**, *Gauguin. 1848–1903*, Budapest, 1960.
- **JASPERS, Karl**, *Van Gogh*, Budapest, 1986.
- **JIANU, Ionel**, *Henry Moore*, Bukarest, 1971.
- **KAMPIS Antal**, *A klasszicizmus Nyugat-Európában*, Budapest, 1962.
- **KAMPIS Antal**, *Matisse. 1869–1954*, Budapest, 1964.

- **KANDINSKY, Wassily**, *Spiritualitatea în artă*, Bukarest, 1994.
- **KASCHNITZ, Marie Louise**, *Adevărul, nu visul. Viața pictorului Courbet*, Bukarest, 1972.
- **KOCZOGH Aladár**, *Az expresszionizmus*, Budapest, 1964.
- **KÖRNER Éva**, *Picasso*, Budapest, 1964.
- **LAJTA Edit**, *Ingres. 1780–1867*, Budapest, 1965.
- **MALTESSE, Corrado**, *Istoria artei italiene. 1785–1943. I–II.*, Bukarest, 1976.
- **MERÉNYI Ferenc**, *Romantikus és eklektikus építészet*, Budapest, 1959.
- **MITTELSTADT, Kuno**, *Delacroix*, Budapest–Berlin–Varsó, 1980.
- **MÜLLER, Emil Joseph**, *Arta modernă*, Bukarest, 1969.
- **MÜLLER, Emil Joseph**, *Pictura modernă*, Bukarest, 1968.
- **NÉMETH Lajos**, *A képzőművészet a XX. század elején*, Budapest, 1959.
- **NÉMETH Lajos**, *Képzőművészet 1919-től napjainkig*, Budapest, 1959.
- **NÉMETH Lajos**, *Modern magyar művészet*, Budapest, é.n.
- **NÉMETH Lajos**, *Seurat*, Budapest, 1966.
- **NOVOTNY, Fritz**, *Painting and sculpture in Europe 1780–1880*, „Pelican History of Art”, New Haven–London, 1995.
- **ORTEGA Y GASSET, José**, *Goya*, Budapest, 1983.
- **PATAKY Dénes**, *Camille Pissarro*, Budapest, 1972.
- **PAULI, G.**, *Die Kunst der Klassicism und der Romantik*, „Propyläen Kunstgeschichte”
- **PERNECZKY Géza**, *Picasso – Picasso után*, Budapest, 1989.
- **PEVSNER, Nikolaus**, *Pioneers of Modern Design from William Morris to Walter Gropius*, Penguin Books, 1974.
- **PEVSNER, Nikolaus**, *A modern formatervezés úttörői*, Budapest, 1977.
- **POOL, Phoebe**, *Impressionism*, London, 1967.
- **PREUTU, Mariana**, *The Graphic Art of the Impressionists*, Bukarest, 1982.
- **REWALD, John**, *Istoria impresionismului. I–II.*, Bukarest, 1974.
- **REWALD, John**, *Postimpresionismul. I–II.*, Bukarest, 1974.
- **S. NAGY Katalin**, *Chagall*, Budapest, 1980.
- **SEMBACH, Klaus Jürgen**, *Szecesszió*, Köln–Budapest, 2002.
- **SÉRULLAZ, Maurice**, *Az impresszionizmus enciklopédiája*, Budapest, 1978.
- **SIGNAC, Paul**, *Delacroix-tól a neoimpresszionizmusig*, Budapest, 1978.
- **STANGOS, Nikos** (red.), *Concepts of Modern Art From Fauvism to Postmodernism*, „World of Art”, London, 1994.
- **SZABÓ György**, *A futurizmus*, Budapest, 1964.
- **VÉGVÁRI Lajos**, *Delacroix*, Budapest, 1968.
- **VÉGVÁRI Lajos**, *Manet*, Budapest, 1957.
- **VENTURI, Lionello**, *De la Manet la Lautrec*, Bukarest, 1968.
- **VENTURI, Lionello**, *Picori moderni*, Bukarest, 1968.
- **WALTHER, Ingo F.** (red.), *Art of the 20th Century. Painting. Sculpture. New Media. Photography*, Köln, 2000.
- **WALTHER, Ingo F.** (red.), *Impresszionizmus*, Köln–Budapest, 2003.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- dezvoltarea abilităților de comunicare
- dezvoltarea capacității analitice
- interdisciplinaritate
- cunoașterea terminologiei de specialitate în limba de predare și într-o limbă de circulație

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Cunoașterea temelor discutate la cursuri și a bibliografiei obligatorii	Examen oral	60 %
10.5 Seminar/laborator	Parcurgerea bibliografie obligatorii și însușirea ideilor principale legate de temele de seminar	-intervențiile studenților în cursul seminariilor -test din bibliografia obligatorie -evaluarea unei recenzii întocmite de student	15%
	Recunoașterea, încadrarea stilistică și cronologică a principalelor opere ale epocii tratate	-intervențiile studenților - 2 teste scrise	5%
	Calitatea științifică a exprimării în scris	-evaluarea referatelor predate	10%
	Calitatea științifică a exprimării orale	-evaluarea intervențiilor de la seminarii -evaluarea prezentării orale ale referatelor	10%
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> • Minim nota de trecere (cinci) la activitatea de seminar. • Obținerea unei note de trecere (minim 5) la evaluarea finală.			